

Vijfdaagse training TBT Basis Terschelling

Programma:

Zondagavond: Diner, kennismaking en introductieprogramma (19.00 -21.30 uur).

Maandagochtend: kennismaking en introductie Geleid tekenen; Geführtes Zeichnen; Guided Drawing. In de door Maria Hippius-Gräfin Dürckheim ontwikkelde methodiek van het Geführtes Zeichnen (Loomans 1991, Boschloo en Demmers in Schweizer, 2009), ook wel “Guided Drawing” (Elbrecht 2007, 2018) staat het werken met de handen en het volgen van de innerlijke impuls via de handen centraal. Deze methodiek komt in verschillende toepassingen terug in het workshopaanbod van deze 5-daagse training. Tijdens de praktijk van het werken met cliënten als beeldend therapeut en beeldend kunstenaar ben ik in de loop der jaren geboeid geraakt door het ‘weten van de handen.’ Het luisteren naar of volgen van de handen in het beeldend werken leidt tot een beeldende expressie, die in de uitdrukkingvorm heel direct is, dit in tegenstelling tot de meer bedachte vormen. Door met de ogen dicht de eigen handen en tekenbeweging te volgen komt men dichterbij zich/haarzelf, de eigen beweging, en de ervaring van een directe gevoelsreflectie. In dit onderdeel een kennismaking met deze methode (10.00-12.30 uur).

Maandagmiddag: Atelier: beeldend werken naar keuze. In de Atelier setting wordt naar keuze gewerkt aan het eigen beeldend proces vanuit een van de aangeboden werkvormen. Ter afronding is er tijd en ruimte voor reflectie en een gezamenlijke bespreking (14.00- 17.00 uur).

Dinsdagdagochtend: werken naar de waarneming vanuit een haptische, tastzintuiglijke benadering. Op de dinsdag staat het werken naar de waarneming centraal in een beeldende uitwerking vanuit verschillende gezichtspunten: verrassend, dynamisch en meer verstild. Een werkvorm die in de eigen praktijk van de deelnemers kan worden toegepast. De werkvorm komt gedeeltelijk uit de creatief therapeutische benadering van de Beeldwaarneming (Schweizer, 2009) en krijgt in deze workshop aanvullend een haptische variant (Postma, 2008) waarbij de fenomenen van de tast in persensus en transensus nader worden toegelicht. Na de pauze staan we stil bij de toepassingen en mogelijkheden in de praktijk (10.00-12.30 uur).

Dinsdagmiddag: werken naar de waarneming: tastgevoel en het landschap. Werken naar de waarneming leent zich goed om een aantal basisbegrippen uit de haptonomie te ontdekken en te ervaren. Het tekenen en schilderen naar landschap is deze middag het uitgangspunt. We gaan op locatie aan het werk en daarbij worden gerichte werkvormen aangeboden. Daarbij staan we stil bij een aantal fenomenen of wetmatigheden van de tast (Postma, 2008), zoals het doorvoelen (persensus) en het door de ruimte voelen (transensus). Het is niet de bedoeling om mooi of goed te (kunnen) tekenen, het gaat erom de eigen beweging in de richting van de omgeving en het materiaal, te verkennen. Bij de afronding wisselen we uit wat er in de omgang met cliënten en materialen te herkennen is (14.00-17.00 uur).

Woensdagochtend: tekenen en schilderen in en met 't Tijdloze Uur. 't Tijdloze Uur is de titel van het boek van Michiel Czn. Dhont; daarin beschrijft hij, naast de methodiek, verschillende beeldende werkvormen en toepassingen. Dhont gaat uit van een creatief leer /groei model (Dhont ,2000). De oefeningen zijn gericht op het stimuleren van de integratie van cognitieve, emotionele en sociale intelligentie. Het werken vanuit beweging en intuïtie staat daarbij centraal. Het werken met de spontane letterlijke beweging van het lichaam, met name de handen, sluit in de praktijk goed aan bij een haptische, dus tastzintuiglijke benadering. In deze workshop wordt gewerkt in het platte vlak in een combinatie met muziek. Aan de hand van de eigen ervaringen / casuïstiek bespreken we de verschillende toepassingen in de praktijk (10.00-12.30 uur).

Woensdagavond: Atelier: beeldend werken naar keuze. In de Atelier setting wordt naar keuze verder gewerkt aan het eigen beeldend proces vanuit een van de aangeboden werkvormen. Ter afronding is

er tijd en ruimte voor reflectie en een gezamenlijke bespreking (19.00- 21.30 uur).

Donderdagochtend: Geleid tekenen, deel 2: van krijt naar verf. In deze workshop werken we van krijt naar verf, zodat de zintuigen ruim aan bod kunnen komen als de “spionerende voorposten van het lichaam” (Damasio, 2010). In het tweede gedeelte van de workshop staan we stil bij de toepassingen in de praktijk. Hiervoor kun je casuïstiek inbrengen (10.00- 12.30 uur).

Donderdagmiddag: vrije tijd

Donderdagavond: Atelier: beeldend werken naar keuze. Terugblik en evaluatie van het eigen beeldend proces en de mogelijke toepassingen in het werken in de praktijk, en een gezamenlijke bespreking (19.00 - 21.30 uur).

Vrijdagochtend: uitreiking certificaat en afronding. (10.00- 11.30)